

CHARACTERISTICS AND ROLES OF VIETNAMESE ETHNIC MINORITY CADRES TODAY

Pham Thi Kim Cuong^a; Nguyen Thi Nhen^b
Ngo Thi Trinh^c; Luu Thi Ha^d

^{a,b,c} Vietnam Academy of Ethnic Minorities

Email: ^acuongptk@hvdt.edu.vn; ^bnhiennnt@hvdt.edu.vn; ^ctrinhnt@hvdt.edu.vn

^dElectricity University

Email: luuthiha81215@gmail.com

Received: 17/01/2024; Reviewed: 30/01/2024; Revised: 29/02/2024; Accepted: 04/3/2024; Released: 31/3/2023

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/265>

Cadres in general and ethnic minority cadres in particular play a very important role, contributing significantly to the country's socio-economic development. Therefore, this article will focus on researching and clarifying the characteristics and roles of ethnic minority cadres in order to analyze the characteristics, at the same time, evaluate the role of ethnic minority cadres, thereby providing scientific bases for our Party and State to have appropriate guidelines and policies to promote the role of ethnic minority cadres in the country's socio-economic development.

Keywords: Role; Characteristics; Ethnic minority cadres; Vietnam.

1. Đặt vấn đề

Cán bộ người dân tộc thiểu số (DTTS) (cách gọi chung của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người DTTS), hiện nay đang được sử dụng tương đối phổ biến trong các văn bản của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và trong đời sống xã hội ở nước ta. Tại Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 12/3/2003 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về công tác dân tộc sử dụng hai khái niệm: “Cán bộ người DTTS” và “cán bộ DTTS”. Thực chất, đây là hai cụm từ đồng nghĩa, cùng chỉ chung đội ngũ cán bộ người DTTS, chúng có thể thay thế cho nhau trong khi dùng. “Cán bộ người DTTS” dùng để chỉ những người đang công tác tại các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị có thành phần xuất thân là người DTTS trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam. Tiêu chí để phân biệt “cán bộ người DTTS” trong đội ngũ cán bộ của hệ thống chính trị là thành phần dân tộc xuất thân của người cán bộ đó thuộc dân tộc đa số hay DTTS. Tiêu chí đó không có ý nghĩa phân biệt trình độ, năng lực hay địa vị xã hội của người cán bộ. Khi đã trở thành cán bộ thì dù có xuất thân từ dân tộc đa số hay DTTS đều phải đảm nhận những công việc được giao phó và đều phải có đủ các tiêu chuẩn, điều kiện cần thiết đối với mỗi cương vị công tác của mình.

Đội ngũ cán bộ người DTTS là những người công tác trong một tổ chức xác định của hệ thống chính trị, có thành phần xuất thân từ các DTTS Việt Nam; có trách nhiệm, quyền hạn nhất định được tổ

chức và nhân dân giao phó; có trình độ và năng lực đáp ứng các yêu cầu của nhiệm vụ được giao; có phẩm chất đạo đức cách mạng; có nghĩa vụ tuyệt đối trung thành với Đảng, với Nhà nước và nhân dân, tận tụy phục vụ nhân dân, sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì lợi ích tối cao của Đảng, của Nhà nước và nhân dân.

Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa IX chỉ rõ: “Vấn đề dân tộc và đoàn kết dân tộc là vấn đề chiến lược cơ bản, lâu dài đồng thời là vấn đề cấp bách hiện nay của cách mạng Việt Nam”. Để thực hiện thành công các vấn đề về chính trị, kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại ở vùng DTTS và miền núi, tạo thế và lực cho cách mạng, vai trò của cán bộ nói chung, cán bộ người DTTS nói riêng luôn được xem là một khâu then chốt, trọng yếu và có tính quyết định. Để làm tốt công tác cán bộ người DTTS, trước hết cần có hiểu biết về đặc điểm, vai trò của đội ngũ cán bộ DTTS.

2. Tổng quan nghiên cứu

Nghiên cứu về đặc điểm, vai trò của đội ngũ cán bộ người DTTS Việt Nam hiện nay đã được nhiều nhà nghiên cứu quan tâm, tiêu biểu như: *Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số ở Việt Nam hiện nay* (Thi, 2023), tác giả đã đánh giá những kết quả đạt được thì những hạn chế trong công tác xây dựng đội ngũ cán bộ người DTTS đang rất cần sự quan tâm của cả hệ thống chính trị để có định hướng và giải pháp nâng cao chất lượng cán bộ người DTTS, góp phần phát triển KT-XH,

đảm bảo quốc phòng, an ninh và đối ngoại tại vùng đồng bào DTTS. *Nghiên cứu các giải pháp nâng cao năng lực cán bộ vùng dân tộc thiểu số đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế* (Thị, Đề tài cấp quốc gia giai đoạn 2017-2019), thuộc Chương trình Khoa học và công nghệ cấp quốc gia giai đoạn 2016-2020 “Những vấn đề cơ bản và cấp bách về DTTS và chính sách dân tộc ở Việt Nam đến năm 2030” mã số CTDT/16-20, nghiên cứu đã đánh giá thực trạng nâng cao năng lực cán bộ vùng DTTS ở nước ta hiện nay để đưa ra các giải pháp nâng cao năng lực cán bộ vùng DTTS đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. *Cơ sở lý luận và thực tiễn hoàn thiện chính sách pháp luật giảm nghèo cho đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2016-2020 phù hợp với Hiến pháp* (Kỷ yếu Hội thảo khoa học, Hà Nội, 2016) trên cơ sở đánh giá chính sách quy hoạch, đào tạo, sử dụng cán bộ công chức, viên chức người DTTS giai đoạn 2016-2020 cũng đã đề xuất những giải pháp xây dựng, hoàn thiện chính sách quy hoạch, đào tạo, sử dụng cán bộ công chức, viên chức người DTTS giai đoạn 2016-2020, tầm nhìn đến năm 2030. *Chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức cấp xã từ sau Hội nghị Trung ương 5 khóa IX và một số kiến nghị* (Hạnh, 2015), tác giả đã nghiên cứu các nội dung về đội ngũ cán bộ công chức cấp xã, trong đó có đề cập đến chất lượng của đội ngũ cán bộ cấp xã là người DTTS,...

Nhìn chung, các công trình nghiên cứu đã tập trung làm rõ thực trạng đội ngũ cán bộ người DTTS, trong đó chủ yếu đánh giá thực trạng đội ngũ cán bộ người DTTS, trong đó có đề cập đến chất lượng, vị trí, vai trò của đội ngũ này. Đây chính là những cơ sở khoa học để nhóm nghiên cứu tiếp cận, bổ sung vào công trình nghiên cứu của mình.

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết chủ yếu sử dụng các phương pháp như: phân tích, tổng hợp, thu thập các tài liệu đã được nghiên cứu và công bố rộng rãi trên các trang tin điện tử. Trên cơ sở các tài liệu đã được công bố có liên quan trực tiếp đến nội dung nghiên cứu, chúng tôi đã phân tích, lựa chọn một số số liệu để làm phong phú thêm nội dung nghiên cứu này.

4. Nội dung nghiên cứu

4.1. Đặc điểm của đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số

Cán bộ người DTTS ở nước ta chủ yếu sinh sống, làm việc ở các vùng trọng điểm như Tây Bắc, Tây Nguyên và Tây Nam Bộ, Duyên hải Miền Trung và một số tỉnh miền núi trên cả nước. Do vị trí địa lý từng vùng, miền, đặc điểm, điều kiện tự nhiên, lịch sử, văn hóa, xã hội các dân tộc khác nhau, nhưng đội ngũ cán bộ người DTTS có những đặc điểm như:

Một là, đội ngũ cán bộ người DTTS là những đại biểu ưu tú, có ảnh hưởng lớn đối với đồng bào các dân tộc

Hầu hết cán bộ người DTTS hiện đang tham gia công tác trong các cơ quan, tổ chức, chính quyền vùng DTTS là những đại biểu ưu tú có uy tín và đại diện cho đồng bào các dân tộc. Đa số cán bộ người DTTS đã được chất lọc, tuyển chọn qua nhiều khâu trong quá trình xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ các cấp, được rèn luyện thử thách qua hoạt động thực tiễn. Ngoài những cán bộ đã có quá trình công hiến lâu dài qua các thời kỳ cách mạng của đất nước, đội ngũ cán bộ người DTTS hiện nay trẻ hơn, sinh ra và lớn lên đã mang trong mình truyền thống yêu nước và truyền thống đó ngày càng được nhân lên khi họ trở thành những người con kế tục sự nghiệp của cha, anh đi trước. Đặc biệt, với bản chất thật thà, chất phác, cán bộ người DTTS ít chịu tác động tiêu cực của xã hội và mặt trái của cơ chế thị trường, họ luôn giữ được tư cách, phẩm chất của người cán bộ, lời nói đi đôi với việc làm, nhiệt tình, trách nhiệm đối với nhiệm vụ được giao. Ngoài ra, trước xu thế phát triển của xã hội và yêu cầu nhiệm vụ, cán bộ người DTTS có điều kiện hơn trong việc tiếp thu những kiến thức khoa học tiên tiến, được giao lưu với nhiều văn hóa của các dân tộc và tự khẳng định mình trước những khó khăn, thử thách trong thực tiễn, điều này đã tạo cho cán bộ người DTTS có ý chí, lòng trung thành và niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng. Trong quan hệ gia đình và dòng tộc, già làng, trưởng bản là những người có uy tín cao nhất đối với đồng bào dân tộc, còn trong quan hệ xã hội, cán bộ người DTTS là những người được đồng bào tin nhiệm, tin tưởng gửi gắm niềm tin vào quá trình lãnh đạo và xử lý các mối quan hệ xã hội gắn với họ. Đây là lý do cán bộ người DTTS có ảnh hưởng lớn đối với đồng bào các dân tộc, tuy nhiên điều này cũng đòi hỏi rất lớn về uy tín và trách nhiệm của họ trong quá trình giải quyết công việc và điều hòa các mối quan hệ trong cộng đồng xã hội.

Hai là, đội ngũ cán bộ người DTTS là những người am hiểu địa bàn, phong tục, tập quán, văn hóa các DTTS

Đây là ưu thế lớn nhất của cán bộ người DTTS do họ sinh ra, lớn lên, sống và cùng giao lưu văn hóa đã tạo được sự gần gũi, gắn bó đối với đồng bào các dân tộc. Đó là vì họ sinh ra và lớn lên ở vùng DTTS và miền núi, thích nghi và am hiểu tình hình địa phương, am hiểu dân tộc họ hơn ai hết, dễ dàng liên hệ với quần chúng các dân tộc và có sự hiểu biết nhất định về lịch sử, xã hội, về tự nhiên, về kinh nghiệm sản xuất ở miền núi, ở vùng dân tộc họ sống, do đó dễ dàng phát triển công tác chuyên môn của mình hơn bất kỳ một cán bộ nào ở nơi khác đến. Sự am hiểu, thông thạo địa bàn, tâm lý, phong tục, tập

quán, ngôn ngữ của đồng bào các dân tộc đã giúp cán bộ người DTTS có ưu thế hơn trong việc tham mưu, đề xuất những vấn đề liên quan đến DTTS, vận động, tuyên truyền, thuyết phục đồng bào dân tộc trong việc thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

Ba là, số lượng, chất lượng của cán bộ người DTTS chưa đáp ứng yêu cầu

Trong thời kỳ đổi mới, Đảng và Nhà nước đã có nhiều chủ trương, chính sách xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức người DTTS trong hệ thống chính trị và thúc đẩy cán bộ, công chức nữ người DTTS tham gia trong hệ thống chính trị. Giai đoạn 2016-2018, Chính phủ đã chú trọng xây dựng quy hoạch, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, sử dụng cán bộ, công chức người DTTS như: Nghị quyết số 52/NQ-CP ngày 15/06/2016 của Chính phủ về đẩy mạnh phát triển nguồn nhân lực các DTTS giai đoạn 2016-2020, định hướng đến năm 2030; Quyết định số 402/QĐ-TTg ngày 14/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ về Đề án phát triển đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người DTTS trong thời kỳ mới... Nhờ đó, đội ngũ cán bộ, công chức người DTTS được tăng cường cả về số lượng và chất lượng, từng bước đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của hệ thống chính trị. Tuy nhiên, số lượng cán bộ người DTTS trong các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị các cấp nhiều nơi còn rất thấp so với tỷ lệ dân số người DTTS trên địa bàn, thậm chí có tỉnh chưa bằng 1/2 so với tỷ lệ dân số là người DTTS toàn tỉnh. Cơ cấu đội ngũ cán bộ, công chức người DTTS chưa đồng đều ở các cấp, giữa các cơ quan Đảng, cơ quan nhà nước, các ngành... Cụ thể, trong cơ cấu cán bộ, công chức người DTTS còn thể hiện sự bất cập ở vị trí công tác; cán bộ, công chức người DTTS nhất là DTTS tại chỗ thường tập trung khá lớn ở lĩnh vực công tác dân vận hoặc công tác đảng. Theo thống kê của nhiệm kỳ 2016-2020, chỉ có 6,94% số CBCS người DTTS đảm đương các chức vụ từ cấp huyện trở lên. Trong Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII, số Ủy viên Trung ương chính thức và dự khuyết người DTTS chỉ chiếm 10%. Trong Quốc hội khóa XIV có 86 đại biểu của 32 nhóm DTTS. Số ít cán bộ, công chức người DTTS tham gia quản lý, điều hành hoặc làm công tác chuyên môn. Càng ở cấp cao, số lượng, tỷ lệ cán bộ người DTTS càng thấp; tỷ lệ cán bộ người DTTS giữ các chức vụ lãnh đạo, quản lý cấp tỉnh, cấp huyện còn ít; một số cơ quan, đơn vị cấp tỉnh chưa có cán bộ, công chức người DTTS; chưa có cơ chế tuyển dụng riêng công chức, viên chức người DTTS, ảnh hưởng đến nguồn cán bộ kế cận; việc sắp xếp, bố trí công tác cho sinh viên hệ cử tuyển chưa kịp thời, có mặt còn bị động; không thực hiện được chủ trương các sở, ban, ngành cấp tỉnh tiếp nhận và hướng dẫn để đào tạo cán bộ người DTTS theo lĩnh vực, ngành, nghề mà địa phương có nhu cầu,...

Bốn là, năng lực thực thi công vụ của cán bộ người DTTS

Hầu hết, cán bộ người DTTS có lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức tốt, lối sống giản dị, gương mẫu, có ý thức tổ chức kỷ luật, luôn tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Năng lực của đội ngũ cán bộ người DTTS chưa đồng đều, chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra; chất lượng cán bộ lãnh đạo, quản lý người DTTS có nơi chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; còn một số cán bộ hạn chế về trình độ chuyên môn nghiệp vụ, năng lực tư duy lý luận, kinh nghiệm công tác và năng lực xử lý các tình huống trong thực tiễn. Chính sách cán bộ DTTS trong những năm qua đã có kết quả nhất định. Tuy nhiên cũng còn nhiều hạn chế, thực sự cần phải có chính sách đột phá trong công tác cán bộ và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực DTTS thông qua các khâu của công tác cán bộ như tuyển dụng, bồi dưỡng, bố trí, sử dụng, đánh giá... đặc biệt là công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực thực thi công vụ cho cán bộ người DTTS. Đây là một trong những điều kiện tiên quyết thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội (KT-XH) vùng đồng bào DTTS và miền núi trong thời gian tới.

4.2. Vai trò của đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định “Cán bộ là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời, đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ để đặt chính sách cho đúng”, điều này càng có ý nghĩa hơn khi gắn với vai trò của đội ngũ cán bộ người DTTS đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển các vùng dân tộc. Nhìn chung, do sông và làm việc trên địa bàn vùng DTTS và miền núi nên đội ngũ cán bộ người DTTS có vị trí, vai trò giống nhau nhưng tùy vào điều kiện, hoàn cảnh khác nhau của từng vùng, miền về kinh tế, văn hóa, chính trị, xã hội mà họ có vị trí, vai trò mang tính đặc thù trong lãnh đạo, quản lý. Hiện nay, có 12 tỉnh, thành phố có tỷ lệ DTTS chiếm quá nửa dân số (1 tỉnh trên 90% là Cao Bằng; 11 tỉnh từ 50% đến dưới 90%: Hà Giang, Bắc Kạn, Lai Châu, Điện Biên, Sơn La, Lạng Sơn, Hòa Bình, Lào Cai, Tuyên Quang, Yên Bái, Kon Tum); 5 tỉnh có từ 30% đến dưới 50% (Gia Lai, Đắk Nông, Đắk Lắk, Sóc Trăng và Trà Vinh); 12 tỉnh có từ 10% đến dưới 30% và 22 tỉnh có tỷ lệ dưới 10%. Tại các tỉnh vùng Tây Bắc, hầu hết đều có sự góp mặt của đội ngũ cán bộ người DTTS là những cá nhân đại diện cho dân tộc mình tham gia công tác ở những vị trí khác nhau trong hệ thống chính trị các cấp. Vị trí, vai trò của họ ảnh hưởng rất lớn đến quá trình phát triển kinh tế, xã hội, ổn định an ninh quốc phòng vùng DTTS và miền núi. Cụ thể, đội ngũ cán bộ người DTTS có vai trò quan trọng, được thể hiện ở

những nội dung sau:

Thứ nhất, là lực lượng nòng cốt, giữ vai trò chủ đạo trong quá trình xây dựng hệ thống chính trị vùng DTTS và miền núi vững mạnh. Đội ngũ cán bộ người DTTS có vai trò quan trọng trong xây dựng chủ trương, chính sách, tổ chức thực hiện nhiệm vụ theo chức trách, nhiệm vụ của các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị các cấp, bảo đảm hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Đối với vùng có đông đồng bào dân tộc sinh sống thì vai trò của đội ngũ cán bộ người DTTS không thể thiếu trong bất cứ lĩnh vực công tác nào. Họ là những trụ cột, là những người tham gia điều hành tổ chức bộ máy cơ quan, tổ chức và góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị do Đảng và nhân dân giao phó. Bộ máy chính quyền địa phương đang dần dần được cải cách và hoàn thiện, đội ngũ cán bộ đoàn kết, nhất trí xây dựng phong trào cách mạng quần chúng ngày càng sâu rộng. Là lực lượng cán bộ lãnh đạo, quản lý tại chỗ, đội ngũ cán bộ người DTTS sống và làm việc, có quan hệ gần gũi với nhân dân, điều này càng khẳng định hơn vị trí, vai trò đội ngũ cán bộ người DTTS. Để phát huy vị thế của đội ngũ cán bộ người DTTS đối với công tác lãnh đạo, quản lý tại các ngành, lĩnh vực và địa phương vùng đồng bào DTTS, cần đặc biệt quan tâm đối với đội ngũ cán bộ người DTTS để họ thực sự là lực lượng “nòng cốt” đi đầu trong công tác xóa đói giảm nghèo, phát triển KT-XH, ổn định quốc phòng, an ninh trong giai đoạn hiện nay.

Thứ hai, đội ngũ cán bộ người DTTS đóng vai trò quan trọng trong việc tổ chức, thực hiện thắng lợi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Vai trò này của đội ngũ cán bộ người DTTS thể hiện rõ qua thực tiễn đạt được trên các mặt của các ngành, lĩnh vực và đời sống xã hội ở địa phương vùng DTTS và miền núi trong nhiều năm qua. Với trách nhiệm và vai trò của mình, họ đã góp phần xây dựng kế hoạch, phương hướng nhiệm vụ, đôn đốc, kiểm tra, giám sát quá trình thực hiện và làm cho chủ trương, đường lối chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước trở thành hiện thực. Tuy nhiên, để thực hiện tốt vai trò của mình, đội ngũ cán bộ người DTTS phải thực sự là những người có năng lực đối với từng nhiệm vụ chính trị được giao; hiểu và lĩnh hội sâu sắc quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; có khả năng cụ thể hóa vào điều kiện hoàn cảnh cụ thể của từng công việc, từng lĩnh vực, từng vùng miền khác nhau. Những kinh nghiệm quý báu từ thực tiễn của đội ngũ cán bộ người DTTS sẽ giúp Đảng và Nhà nước bổ sung, hoàn chỉnh chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước ngày càng hoàn thiện.

Thứ ba, đội ngũ cán bộ người DTTS có vai trò quan trọng đối với phát triển KT-XH, đảm bảo an

ninh chính trị và là hạt nhân xây dựng tình đoàn kết các dân tộc ở các địa phương. Với vai trò là đội ngũ trụ cột ở địa phương, lãnh đạo chỉ đạo việc thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, đội ngũ cán bộ người DTTS góp phần cải thiện tình hình KT-XH vùng miền núi, nâng cao đời sống của nhân dân các dân tộc; giữ vững quốc phòng, an ninh nhất là an ninh nông thôn và biên giới. Bên cạnh những thành quả đạt được, hầu hết các vùng miền núi còn gặp nhiều khó khăn, thách thức do tác động bởi nhiều yếu tố khác nhau: đời sống vật chất và tinh thần của người dân vẫn còn thấp, trình độ dân trí của đồng bào dân tộc chưa cao, một số phong tục tập quán lạc hậu vẫn tồn tại, hiểu biết về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước còn hạn chế. Điều đáng quan tâm, có những vùng đông đồng bào dân tộc sinh sống, các thế lực thù địch ra sức lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền nhằm kích động, chia rẽ khối đoàn kết các dân tộc và xuyên tạc chống phá lại chế độ ta, do đó để thực hiện mục tiêu phát triển KT-XH, giữ vững an ninh, chính trị làm thất bại âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, đội ngũ cán bộ người DTTS phải là lực lượng nòng cốt, vững vàng về lập trường tư tưởng, có quan điểm cách mạng, nhận thức chính trị và phẩm chất đạo đức tốt để lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng tình đoàn kết các dân tộc ở địa phương.

Thứ tư, là những người có khả năng tuyên truyền, vận động, thuyết phục đồng bào dân tộc thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đây là thế mạnh của đội ngũ cán bộ người DTTS, đa số cán bộ người DTTS tham gia công tác trong các tổ chức chính quyền ở địa phương là những người có uy tín, tiếng nói của họ có ảnh hưởng to lớn đến tình cảm và nhận thức của người dân. Do thấu hiểu phong tục tập quán, ngôn ngữ đồng bào địa phương nên đội ngũ cán bộ người DTTS có thể đi sâu, đi sát nắm bắt đời sống, tâm tư, nguyện vọng của người dân và có phương pháp vận động, thuyết phục đồng bào thực hiện quyền và lợi ích hợp pháp của công dân, giữ vững trật tự an ninh xã hội, ngăn chặn những hành vi vi phạm pháp luật, giúp đồng bào tin tưởng vào chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và tham gia, cống hiến sức mình cho sự nghiệp xây dựng và phát triển địa phương.

5. Thảo luận

Đội ngũ cán bộ người DTTS có vị trí, vai trò to lớn trong sự nghiệp phát triển KT-XH đất nước. Vì vậy, để phát huy tốt vai trò của họ, Đảng và Nhà nước ta cần tiếp tục quan tâm thực hiện tốt hơn nữa một số vấn đề như: Tăng cường các chính sách đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực, nghiệp vụ công tác cho đội ngũ cán bộ người DTTS; Ưu tiên bố trí, sử dụng, trọng dụng đội ngũ cán bộ người DTTS

trong các cơ quan của Đảng, chính quyền tại địa phương; Tổ chức bồi dưỡng thường xuyên chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ người DTTS để họ có thể đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ trong thời kỳ mới; Có chính sách ưu tiên, đãi ngộ đặc thù đối với cán bộ là người DTTS trong công tác đề huy phát huy tốt năng lực của mình, yên tâm cống hiến cho đất nước.

6. Kết luận

Vùng DTTS và miền núi là địa bàn có vị trí chiến lược quan trọng về chính trị, KT-XH, quốc phòng, an ninh, đối ngoại và bảo vệ môi trường sinh

thái; xuất phát từ thực trạng KT-XH vùng DTTS và miền núi là vùng có điều kiện khó khăn nhất, chất lượng nguồn nhân lực thấp nhất, KT-XH phát triển chậm nhất, tiếp cận các dịch vụ xã hội cơ bản thấp nhất, tỷ lệ nghèo cao nhất. Do vậy, đề thúc đẩy phát triển toàn diện đất nước, thu hẹp dần khoảng cách giữa vùng DTTS và miền núi với các vùng phát triển, vấn đề quan trọng, then chốt là phải nhận thức rõ đặc điểm, vị trí, vai trò của đội ngũ cán bộ người DTTS để có chính sách quan tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ người DTTS nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế.

Tài liệu tham khảo

- Ái, Đ. T. (2023). Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số ở Việt Nam hiện nay. *Tạp chí Tổ chức Nhà nước*.
- Ban Chấp hành Trung ương Đảng. (2003). *Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 12/3/2003 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về công tác dân tộc*.
- Ban Chấp hành Trung ương Đảng. (2019). *Báo cáo số 58-BC/TW ngày 04/9/2019 của Ban Chấp hành Trung ương, Ban Chỉ đạo Tổng kết Nghị quyết 24 và Chỉ thị số 45 về Tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về Công tác dân tộc*.

- Chính phủ. (2016). *Nghị quyết số 52/NQ-CP ngày 15/6/2016 của Chính phủ đẩy mạnh phát triển nguồn nhân lực các dân tộc thiểu số giai đoạn 2016-2020, định hướng đến năm 2030*.
- Hạnh, T. T. (2015). Chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức cấp xã từ sau Hội nghị Trung ương 5 khóa IX và một số kiến nghị, *Tạp chí điện tử Đảng cộng sản*, ngày 03/07.
- Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật. (2011). *Hồ Chí Minh: Toàn tập (Tập 5)*. Hà Nội.
- Ủy ban Dân tộc. (2022). *Báo cáo số 855/BC-UBDT, ngày 03/6/2022 của Ủy ban Dân tộc, Tổng kết 10 năm thực hiện Nghị định số 05/2021/NĐ-CP ngày 14/01/2011 của Chính phủ về Công tác dân tộc*.

ĐẶC ĐIỂM, VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ CÁN BỘ NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM HIỆN NAY

Phạm Thị Kim Cương^a; Nguyễn Thị Nhiên^b
Ngô Thị Trinh^c; Lưu Thị Hà^d

^{a,b,c} Học viện Dân tộc

Email: ^acuongptk@hvdt.edu.vn; ^bnhiennnt@hvdt.edu.vn; ^ctrinhnt@hvdt.edu.vn

^d Trường Đại học Điện lực

Email: luuthiha81215@gmail.com

Nhận bài: 17/01/2024; Phản biện: 30/01/2024; Tác giả sửa: 29/02/2024; Duyệt đăng: 04/3/2024; Phát hành: 31/3/2023

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/265>

Đội ngũ cán bộ nói chung và cán bộ người dân tộc thiểu số nói riêng có vị trí vai trò rất quan trọng, góp phần không nhỏ trong sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Vì vậy, trong bài viết này sẽ tập trung nghiên cứu, làm rõ những đặc điểm, vai trò của đội ngũ cán bộ người DTTS nhằm phân tích những đặc điểm, đồng thời đánh giá được vai trò của đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số, qua đó cung cấp các cơ sở khoa học cho Đảng và Nhà nước ta có những chủ trương, chính sách phù hợp nhằm phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Từ khóa: Vai trò; Đặc điểm; Cán bộ người dân tộc thiểu số; Việt Nam.